

De 'Assener Stellingen' in het Balloërveld

In enkele heideterreinen in het Drentse Aa-gebied liggen restanten van een Duitse linie uit de Tweede Wereldoorlog. Het zijn verdedigingswerken, die door dwangarbeiders ('spitters') onder leiding van de 'Organisation Todt' zijn gegraven. Zij werkten aan de 'Assener Stellingen', onderdeel van 'Frieslandriegel'. Van Delfzijl tot Zwolle werd een compleet zigzagstelsel van tankgrachten plus loopgraven met mitrailleurposten en prikkeldraadversperringen aangelegd. Deze Frieslandriegel sloot aan op de IJssellinie. De bezetters verwachtten de invasiemacht van de Geallieerden uit het westen. De verdedigingslijn heeft echter nooit dienst gedaan.

Een tankgracht is een 2 tot 3 meter diepe en 6 tot 7 meter brede gracht met een schuine kant en een steile overkant. Een tank kon er inrijden, maar raakte klem bij de steile kant. De bijbehorende loopgraven hebben een kortere zigzagvorm. Op het Balloërveld zijn ze te zien als opgeworpen wallen met de loopgraaf ertussen. Dit systeem werd gebruikt in natte gebieden. Wat er van de tankgrachten en het loopgravensysteem met mitrailleurposten over is, wordt nu beschouwd als een belangrijk historisch monument. Op het Balloërveld is het gehele systeem gaaf intact gebleven. Delen van tankgrachten liggen verder in de 50 Bunder, het Asserbos en bij Smilde. De 'Frieslandriegel' met 'Assener Stellingen' staan ook op de grote kaart met het verloop van de invasie van 1944 en de Duitse verdedigingslijnen, op de Amerikaanse begraafplaats aan het Normandische invasiestrand 'Omahabeach'.

De Tankgracht biedt in de vochtige delen schuilplaatsen aan amfibieën. Er zijn ook bijzondere planten als Wolfsklauw en Heidekartelblad gevonden.

Jan Tuttel